

Dohoda o vině a trestu

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na institut dohody o vině a trestu, jenž je považován za jeden z alternativních způsobů vyřízení trestní věci. Smyslem tohoto institutu je uzavření dohody mezi státním zástupcem a obviněným, který prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán. Výměnou za to mu může státní zástupce nabídnout mírnější trest. Dohoda o vině a trestu byla do tuzemského právního řádu zakotvena v roce 2012 za účelem zjednodušení a zefektivnění trestního řízení. Zákonodárce se částečně inspiroval angloamerickým právním systémem a jeho úpravou tzv. *plea bargaining*, v němž spatřoval prostředek ke zkrácení délky trestního řízení. Jinou motivací implementace dohody o vině a trestu představovalo šetření nákladů státu či ochrana obětí trestných činů před sekundární viktimizací. Dohoda o vině a trestu v průběhu času nenaplnovala představy zákonodárce, tudíž v roce 2020 přistoupil k její významné novelizaci. Od té doby lze pozorovat trvale rostoucí tendenci jejího využívání.

Diplomová práce se skládá ze čtyř kapitol, jež se následně podrobněji člení. První z nich se věnuje obecně tématu dohody o vině a trestu, její charakteristice a historickému vývoji v českém právním řádu, a to včetně argumentů pro a proti jejímu zavedení. Předmětná kapitola se rovněž soustředí na odklony v trestním řízení, přičemž dohoda o vině a trestu je zařazena mezi odklony v širším slova smyslu. Druhá kapitola se zabývá dohodou o vině a trestu *de lege lata*, přičemž popisuje jednotlivé fáze dohodovacího řízení a rozpracovává postavení jednotlivých subjektů. Kapitola se významněji dotýká i zásadní novely z roku 2020, a to i z hlediska s tím spojených důsledků. Třetí kapitola analyzuje užívání dohody o vině a trestu v aplikační praxi. Součástí této kapitoly jsou i statistiky, jichž cílem je poskytnout čtenáři ucelenou představu o fungování tohoto institutu v praktické rovině. Poslední kapitola předkládá dílčí návrhy *de lege ferenda*, které mají za účel optimalizovat současnou právní úpravu dohody o vině a trestu.

Klíčová slova: Dohoda o vině a trestu, dohodovací řízení, odklon v trestním řízení